

LANDRISKKLASS

7/7

Landriskklasserna går från 0 till 7. Ju lägre siffra desto bättre kreditvärdighet har landet.

EKN:S UTESTÅENDE GARANTIER PÅ LANDET

KORTFRISTIGA AFFÄRER: 0 MSEK

MEDEL- OCH LÅNGFRISTIGA AFFÄRER:
0 MSEK

DATUM

2015-01-22

Dystra ekonomiska utsikter utan varaktig fred

Utan en permanent lösning på konflikten mellan Palestina och Israel kommer den ekonomiska utvecklingen i Palestina att förbli svag. Fredsprocessen är avbruten och nya väpnade konflikter mellan Hamas och Israel blossar ständigt upp, senast kriget i Gaza under sommaren 2014. Israels ockupation av Västbanken och blockad av Gaza kvarstår. Det är högst osäkert om en självständig och oberoende palestinsk stat kan bildas under överskådlig tid. Palestinas ekonomi kommer att fortsätta vara styrd av politiska händelser och givarstöd. Med tanke på att fredsprocessen är avbruten och att biståndet minskat under senare år är de ekonomiska utsikterna för Palestina dystra.

EKN har god, om än liten, erfarenhet av att täcka betalningsrisker i Palestina. EKN:s policy för garantigivning till Palestina är generellt mycket restriktiv. Sverige erkände staten Palestina den 30 oktober 2014. Av detta följer att EKN byter namn på de palestinska territorierna från Gaza/Västbanken till Staten Palestina.

LANDETS STYRKOR OCH SVAGHETER

Styrkor

- Historiskt omfattande finansiellt stöd från internationella samfundet.
- Sund banksektor givet den svåra operationella miljön.
- EKN:s goda betalningserfarenheter.

Svagheter

- Avbruten fredsprocess med små utsikter till varaktig fred.
- Biståndsberoende som skapar stora ekonomiska svängningar.
- Svagt företagsklimat, sett exempelvis till rättsväsende, regleringsmiljö och utvecklade offentliga institutioner.

EKN klassificerar Palestina i landriskklass 7 av 7, en bedömning som görs i samverkan med OECD. Garantigivningspolicyn är restriktiv, i likhet med de flesta andra exportkreditinstitut. Betalningsrisker på den palestinska myndigheten kan accepteras givet att det finns samfinansiering med multilaterala långgivare eller internationella banker. Avseende bankrisker rekommenderas Bank of Palestine. Övriga banker provas fall för fall. För företagsrisker krävs en stark finansieringsstruktur och riskdelning från garantitagarens sida. Särskilt avseende fästs vid exportörens tidigare erfarenhet av köparen.

Lättnad

- Genombrott i fredssamtalen med Israel.
- Lättnader i Israels handelsrestriktioner mot de palestinska områdena.
- Politiska reformer som förbättrar förutsättningarna för den privata sektorn.

Skärpning

- Nya väpnade konflikter med Israel.
- Förvärrade interna politiska konflikter
- Minskat bistånd som försämrar tillväxten och de offentliga finanserna.

Liten men god erfarenhet

EKN har under 2000-talet ställt ut garantier i sex exportaffärer till Palestina. Flest garantier har avsett telekomaffärer. Sammanlagt garantibelopp har uppgått till drygt 350 miljoner kronor. Betalningserfarenheten har varit god, utan dröjsmål och skador. Idag finns inga utestående åtaganden.

EKN:s landanalytiker för Staten Palestina:
Victor Carstenius
Telefon: 08-788 00 65
e-post: victor.carstenius@ekn.se

ANSVARSBEGRÄNSNING

Landanalysen bygger på ett urval av källor och speglar en för EKN relevant information vid tiden för publicering. Ansvaret för hur informationen används eller tolkas vilar helt på användaren och EKN kan inte hållas ansvarig för förlust eller skada.

Politiska risker och biståndsberoende hämmar ekonomin

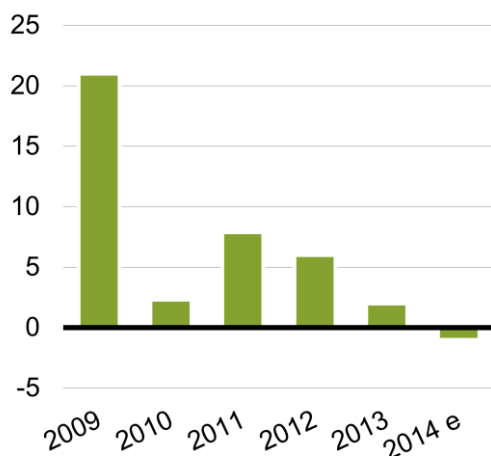
Palestinierna på Västbanken och i Gaza gavs rätt att delvis styra sig själva sedan den Palestinska befrielseorganisationen (PLO) 1993 hade erkänt Israels rätt att existera. Det palestinska styret splittrades 2007 mellan det Israelfientliga Hamas i Gaza och ett allt svagare PLO på Västbanken. Hamas har motsatt sig fredsprocessen som syftar till bildandet av en självständig palestinsk stat. Israel inledde därefter en blockad av Gaza, som sedan dess har varit avspärrat. En ny omgång fredssamtal påbörjades 2013, men några konkreta framsteg är inte att vänta på kort sikt. Samlingsregeringen mellan Fatah och Hamas har heller inte medfört några meningsfulla framsteg, varken vad gäller att stärka PLO:s kontroll i Gaza eller skapa en enad palestinsk förhandlingsposition gentemot israelerna. Klyftan mellan israeler och palestinier förefaller vara oöverstiglig.

Den palestinska myndigheten (PA) är den övergripande politiska myndigheten i de palestinska områdena. Mahmoud Abbas är ordförande i PA, trots att hans mandat löpte ut 2009. Han har förblivit i tjänst med stöd av PLO. PA och PLO har ingen formell koppling, men PLO dominerar administrationen inom PA. Budgetstödet till PA har sjunkit stadig sedan rekordinflödet 2008. Den finanspolitiska åtstramning som har genomförts för att hantera detta har inte varit tillräcklig. De redan sköra offentliga finanserna har försvagats ytterligare av kriget i Gaza, vilket hotar tillhandahållandet av basala offentliga tjänster av PA.

Palestinian Monetary Authority reglerar den palestinska banksektorn och är ett embryo till en framtida palestinsk centralbank. Palestina har ingen egen valuta, i stället används israeliska shekel, jordanska dinarer och amerikanska dollar. Handel på Västbanken sker främst i shekel medan inflödet av bistånd sker i dollar. Både shekeln och dinaren är konvertibla valutor och inga formella hinder finns för utförsel av dessa valutor. Transfereringsrisken i Palestina är till stor del att hänföra till Israel och Jordanien för dessa länders valutor. Banksektorn är givet omständigheterna välfungerande och finansiellt sund. Bankernas stora exponering mot PA och begränsningar i bankernas likviditetshantering, till följd av frånvaron av en egen valuta, ökar likväl kreditriskerna.

Ekonomin utveckling är direkt kopplad till de politiska faktorerna och inflödet av bistånd. De största ekonomiska hindren förblir palestinernas oförmåga att få tillgång till mark och

BNP-TILLVÄXT (% PER ÅR)

Tillväxten har sjunkit sedan 2011. Data: Världsbanken

resurser i israeliskt ockuperade områden samt Israels import- och exportrestriktioner.

Tillväxten var stark fram till 2011 tack vare stort inflöde av bistånd. Utvecklingen har därefter varit negativ till följd av ökad politisk osäkerhet, särskilt i Gaza där handelsblockad och återkommande krig har lett till arbetslöshet, fattigdom och försämringar för den exportinriktade privata sektorn. Under 2014 gick Palestinas ekonomi in i en recession, orsakad av kriget i Gaza. Världsbanken beräknar att ekonomin krympte något under 2014. Avmattningen är mindre på Västbanken, som står för 70 procent av

Palestinas ekonomi, än i Gaza. Tillväxtutsikterna för kommande år är svaga och osäkra sett till de politiska förhållandena.

AFFÄRSMILJÖ

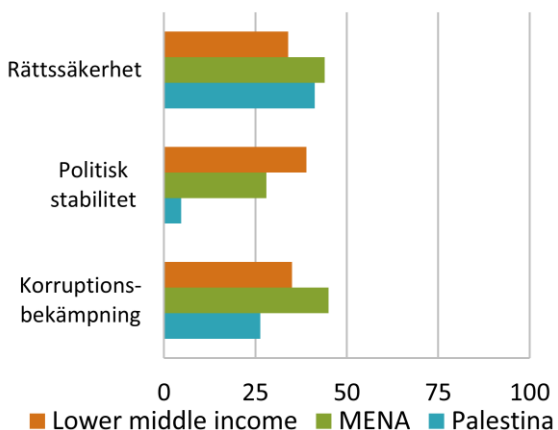
Korruption och svag regleringsmiljö

Den politiska instabiliteten och säkerhetsproblemen förhindrar utvecklingen av ett gynnsamt affärs- och investeringsklimat. Världsbanken rankar företagsklimatet på Västbanken och i Gaza på plats 143 av 189 länder, vilket är på nedre halvan av länderna i Mellanöstern och Nordafrika. Problemen finns bland annat i relationen med myndigheter, handelshinder och vid konkursförfaranden.

Rättssystemet lider brist på oberoende och är fragmenterat mellan Västbanken och Gaza. Många lagar är föråldrade och inom ett antal nyckelområden, såsom konkurrens och handel, saknas formell reglering. Korruptionen är ett allvarligt problem. Nepotism och utnyttjande av kontakter eller inflytande för att få saker gjorda, är utbredd i det palestinska samhället,

exempelvis när det gäller tillgång till offentlig service och myndighetstillstånd. Inga märkbara förbättringar av affärsmiljön är att vänta på kort sikt.

AFFÄRSMILJÖ
Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Den politiska stabiliteten är svag. Källa: Världsbanken

EU har sedan 1997 ett interimistiskt associeringsavtal, som inkluderar handelsfrågor, med den palestinska myndigheten. Israels ockupation och handelsrestriktioner utgör likväl en begränsande faktor för palestinsk handel. Svensk export till Palestina fluktuerar kraftigt, och var endast 13 miljoner kronor under 2013. Telekomutrustning är den största exportvaran.